

**ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬ
ДЛЯ ПОТРЕБ ОБОРОНИ ТА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

Оборона є однією з головних функцій держави і необхідним сегментом її безпеки – це порядок політичних, економічних, воєнних, науково-соціальних, науково-технічних, правових, організаційних, інформаційних та інших заходів країни з приводу підготовки до військового захисту у разі збройного конфлікту чи збройної агресії. Землі, які надані для потреб оборони, володіють певними своєрідними рисами. Їхнє використання можливе тільки за цільовим призначенням, котре було прийнято рішенням про надання земельних ділянок у користування [1].

Потреби оборони пов'язані з використанням належних земель для таких цілей, як: формування і підтримання у потрібній бойовій готовності Збройних сил України; розробка, виробництво та покращення військової техніки і озброєння; виробництва запасів матеріальних ресурсів таких, як розміщення складів та сховищ. Щоб розбудувати сучасне та потужне військо, яке відповідає тим загрозам і викликам, які нині постали перед Україною, потрібен неабиякий ресурс. Йдеться не лише про ресурс політичної волі, гігантський обсяг необхідного фінансування, оновлення нормативно-правової та матеріально-технічної баз. Доводиться констатувати, що теперішньому керівництву оборонного відомства випала важка і прогнозовано не завжди вдячна місія виправлення помилок, а деінде – і відвертих зловживань та недалекоглядності своїх попередників. Особливо яскраво це проявляється у сфері, яка на перший погляд не надто впливає на боєготовність війська – землях оборони. Але, якщо підійти до розгляду цього питання прискіпливіше, то з'ясується, що ціною колишньої безгосподарності, яку зараз дехто навіть аргументовано виправдовує, стала втрата потенціалу. Щойно виникла потреба створювати нові військові частини, відновлювати проекти з будівництва житла для військовослужбовців, споруджувати арсенали, осучаснювати полігони, як виявилось, що суттєва частина земель оборони й військової нерухомості відійшла до комерційної сфери та інших, далеких від питань оборони галузей [1].

Цільове призначення земель оборони, природа їх використання та здійснення ними особливих соціально-економічних функцій обумовлює перебування їх тільки в комунальній та державній власності. У більшості випадків землі оборони є об'єктом саме державної власності. Лише деякі земельні ділянки із земель оборони можуть переходити у комунальну власність, це впливає зі ст. 84 ЗКУ [2]. Правовий режим земель оборони описується у ЗУ [3]. Ст. 2 цього закону говорить, що військовим формуванням для реалізації покладених на них обов'язків та завдань земельних ділянок, відповідно до вимог ЗКУ, надаються у постійне землекористування. Особливості відведення земельних ділянок для потреб Міноборони визначаються КМУ.

В свою чергу військові частини повинні користуватися наданими їм земельних ділянок відповідно до вимог природоохоронного та земельного законодавства, дотримуватися вимог і забезпечувати безпеку населення у ході користування земельною ділянкою наданим їм на постійній основі [3]. У разі проходження ЛЕП і інших комунікацій на земельній ділянці умови їх користування прописується договором між військовим формуванням і відповідною установою, організацією та підприємством [3]. Власники і користувачі земельних ділянок суміжних із ділянками наданих військовою частиною, можуть потребувати, відповідно до закону, встановлення земельних сервітутів [3]. Навколо об'єктів оборонних та військових частин створюються зони особливого режиму використання з метою їх функціонування, збереження військової техніки, озброєння, військового майна, захисту господарських об'єктів, населення і навколишнього середовища від впливу стихійних лих, аварійних ситуацій, що можуть з'явитися на даних об'єктах. Дослідження комплексу робіт щодо відведення земельної ділянки у постійне користування для розміщення та постійної діяльності Збройних сил України є важливим і актуальним питанням майбутнього дослідження.

Список літератури

1. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 р. №858-IV / Відомості Верховної Ради України від 05.09.2003 – 2003 р., №36, ст. 282.
2. Земельний кодекс України від 25.01.2002 р / Відомості Верховної Ради України – 2002 р., №3-4, ст. 27.
3. Закон України «Про використання земель оборони» від 06.05.2012 р. №4226-VI / Відомості Верховної Ради України, 2004 р., №14, ст. 209.